

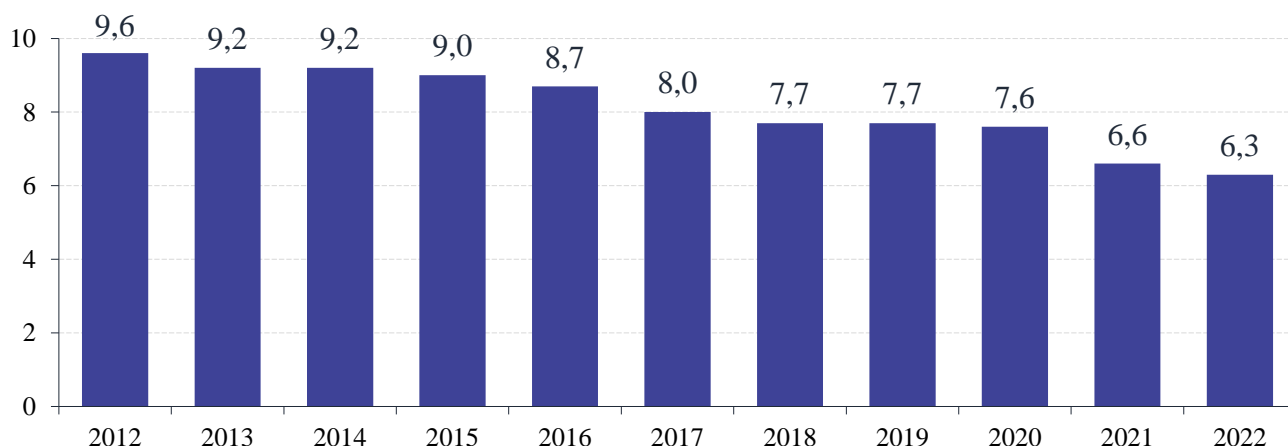
STATISTINĖS ATSKAITOMYBĖS NAŠTOS RESPONDENTAMS MAŽINIMAS

Valstybės duomenų agentūra laikosi savo nusistatytos Respondentų statistinės atskaitomybės naštos mažinimo politikos ir Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatyme nustatytų administracinės naštos mažinimo principų. Statistiniai duomenys, reikalingi oficialiajai statistikai rengti, renkami iš ūkio subjektų ir gyventojų tik tada, kai duomenys administraciniuose šaltiniuose atsiranda per vėlai arba reikiamų duomenų administraciniuose šaltiniuose apibrėžtys (apimtis) neatitinka oficialiosios statistikos reikalavimų, arba statistiką reglamentuojantys teisės aktai nustato detalesnę klasifikavimą negu yra administraciniuose šaltiniuose, arba reikiamų duomenų administraciniuose šaltiniuose tiesiog nėra.

Šiuo metu 74 proc. oficialiosios statistikos darbų atliekami iš administracinių arba kitų duomenų šaltinių. „Sodros“, Valstybinės mokesčių inspekcijos, Registrų centro ir Muitinės departamento informacinės sistemos yra pagrindiniai administracinių duomenų šaltiniai rengiant oficialiąją statistiką. Per pastarąjį dešimtmetį buvo atsisakyta 22 statistinių ataskaitų, vienos įmonės vidutinės laiko sąnaudos statistiniams duomenims rengti sutrumpėjo daugiau, nei 3 valandomis.

2020 m. statistinės atskaitomybės požiūriu buvo žengtas ypač reikšmingas žingsnis – atsisakyta F-01 ketvirtinės Pagrindinių įmonės finansinių rodiklių statistinės ataskaitos. Šios ataskaitos sąlygota statistinės atskaitomybės našta sudarė 12,8 proc. visos statistinės atskaitomybės naštos, sąnaudos šiems duomenims surinkti ir parengti įmonėms ir valstybei kainavo 0,6 mln. EUR.

Vieno respondento (ūkio subjekto) vidutinės laiko sąnaudos statistiniams duomenims rengti ir statistiniams formuliams pildyti, valandomis

Detalią informaciją apie respondentų laiko sąnaudas statistinei atskaitomybei rengti galima rasti <https://www.stat.gov.lt/respondentu-statistines-atskaitomybes-nastos-mazinimo-politika>.

Vadovaudamosi Administracinės naštos ūkio subjektams nustatymo metodika, Valstybės duomenų agentūra, kaip ir visos valstybės institucijos ir įstaigos, vertina administracinės naštos verslui pokytį, kai rengiamuose teisės aktų projektuose numatomi nauji, naikinami ar keičiami galiojantys informaciniai įpareigojimai ūkio subjektams. Teisės aktų projektai kartu su administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaitomis yra teikiami Ekonomikos ir inovacijų ministerijai (toliau – EIMIN) įvertinti.

EIMIN kasmet vertina administracinės naštos ūkio subjektams lygio pokyčius pinigine išraiška. Pagal institucijų pateiktus duomenis apibendrinama, kokie viešosios politikos sprendimai didino, o kokie – mažino administracinę našta. Metines Administracinės naštos mažinimo stebėsenos ataskaitas galima rasti EIMIN svetainėje adresu: <https://eimin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/verslo-aplinka/geresnis-reglamentavimas/geresnis-reglamentavimas-lietuvoje/svarbiausi-pasiekimai/metines-administracines-nastos-mazinimo-stebesenos-ataskaitos>

Per visą vertinimo laikotarpį įvyko daug Europinių ir Lietuvos teisės aktų pasikeitimų, kurie turėjo įtakos ūkio subjektų patiriamoms išlaidoms, susijusioms su statistinių duomenų teikimu. Tačiau Valstybės duomenų agentūra vykdo respondentų statistinės atskaitomybės naštos mažinimo [politiką](#), kurios dėka bendras išlaidų pokytis išlieka neigiamas.

Lentelė Nr. 1. Statistinės atskaitomybės naštos pokytis EUR

Metai	Ūkio subjektų patirtų išlaidų statistinėms atskaitoms rengti pokytis
2014	-20,0
2015	-473,8
2016	37 934,9
2017	513,4
2018	-31 196,5
2019	11 404,0
2020	-397 885,0
2021	-3 405,0
2022	-2 112,2
Iš viso nuo 2014 m.	-385 240,1

Žemiau pateikiamame grafike galima pastebėti ypač išsiskiriančius 2020 metus, kada buvo atsisakyta ketvirtinės statistinės ataskaitos F-01.

Pav. Nr. 1. Statistinės atskaitomybės naštos pokytis EUR

